

MITÄ OVAT

kasvinsuojeluaineet?

Kasvinsuojeluaineita käytetään suojelemaan kasveja ja kasvituotteita kasvintuhoojilta maa-, metsä- ja puutarhataloudessa. Aineilla torjutaan kasvitauteja, rikkakasveja ja tuhoeläimiä sekä säädetään kasvien kasvua. Kasvinsuojeluaineet ovat samantapaisia tai samoja kemiallisia yhdisteitä kuin biosidit ja lääkkeet. Nimitys tulee käyttökohteen mukaan. Kasvinsuojeluaineita käytetään sekä luonnonmukaisessa että tavanomaisessa viljelyssä.

Kasvinsuojeluaineilla turvataan esimerkiksi kaalin laadulliset tekijät ja elintarvikekelpoisuus.

Miksi

KASVINSUOJELUAINEITA KÄYTETÄÄN?

Tarpeen mukainen kasvinsuojeluaineiden käyttö mahdollistaa määrältään riittävän ja laadultaan hyvän sadon saamisen ja joka kestävä varastointia. Viljelijän kannalta kasvinsuojeluaineiden käyttö on myös osa kasvintuotannon riskienhallintaa, jotta viljely olisi taloudellisesti kannattavaa ja jotta sato kelpaisi kuluttajille ja elintarviketeollisuudelle. Elintarviketeollisuuden kannalta se varmistaa mm. raaka-aineiden tasaisen saatavuuden niin määrän kuin laadun suhteen.

Asianmukainen kasvinsuojelu ja sitä myöten saatu korkea sato on myös ympäristön kannalta hyvä asia. Koska kasvintuhoojat alentavat satoa ja heikentävät laatua, tarvitaan saman satomäärään saamiseksi ilman kasvinsuojeluaineita

enemmän peltopinta-alaa. Kasvintuhoojien vuoksi saamatta jäänyt sato lisää ravinnevalumariskiä, koska annetut ravinteet jäävät peltoon siltä osin ¹⁾. Ruoantuotannon hiilijalanjälki pellolla on korkealla satotasolla pienempi tuotettua satomäärää kohti verrattuna matalaan satotasoon ²⁾.

Kasvinsuojeluaineilla on tärkeä rooli ruokaturvassa ja huoltovarmuudessa. Maailman väkiluvun kasvaessa kohtaa maatalous tulevaisuudessa yhä suurempia haasteita. Kasvava väestömäärä lisää paineita ruoantuotannolle, rehukäytölle, luonnonvaroille sekä maan käytölle. Koska ruoantuotantoon sopivan maan määrä on rajallinen, täytyy ruokaa tuottaa enemmän samalla pinta-alalla. Kasvinsuojeluaineilla on tärkeä merkitys tässä asiassa.

LÄHTEET

1) Hankkija IsoVilja® -tutkimukset

2) CoolFarmTool <https://coolfarmtool.org>

Miten varmistetaan

KASVINSUOJELUAINEIDEN TURVALLISUUS?

Kasvinsuojeluaineiden hyväksyminen ja käyttö on tarkkaan säädelyä, samalla periaatteella kuin esimerkiksi biosidit ja lääkkeet. EU hyväksyy kaikki käytössä olevat kasvinsuojeluaineiden tehoaineet. Hyväksymisprosessissa selvitetään aineiden mahdolliset riskit aineiden käyttäjien ja kuluttajien terveydelle ja ympäristölle. Hyväksyntä tehdään yleensä 10 vuodeksi, minkä jälkeen tehoaineen hyväksyttävyyttä käsitellään uudelleen. Jäsenvaltioissa hyväksytään itse kauppavalmisteet, minkä Suomessa tekee Tukes. Suomessa saa myydä ja käyttää ainoastaan Tukesin hyväksymiä kasvinsuojeluaineita.

Kasvinsuojeluaineista elintarvikkeisiin ja rehuihin aiheutuvia jäämiä ja niiden

hyväksyttäviä tasoja hallinnoidaan myös EU-tasolla. Jäämäasioissa ja -tasojen asettamisessa EU on yhteyksissä myös EU:n ulkopuolisiin maihin.

EU:n kasvinsuojeluaineita koskevan asetuksen (EY) N:o 1107/2009 myötä tulleet hyväksymiskriteerit ovat tiukemmat kuin aikaisemmin käytössä olleet. Läheskään kaikki kymmenen vuotta sitten käytössä olleet aineet eivät ole saaneet tai tule saamaan uudelleenhyväksyntää. Myöskään uusia aineita ei EU:ssa saada käyttöön sitä mukaa kuin EU:n ulkopuolella.

Nykytilanne

SUOMESSA

Muutama vuosi sitten Euroopan kasvinsuojeluteollisuusjärjestö ECPA teetti selvityksen³⁾ (ns. Low Yield Report), jossa arvioitiin asetuksen 1107/2009 seurauksia ruoan tuotannolle EU:ssa. Selvityksen mukaan Suomessa käytössä olevista tehoaineista poistuu 36 kpl, joista jo kolmasosasta on jo tehty kielteinen päätös EU:ssa (tilanne marraskuussa 2020). Suomessa selvityksen teossa oli mukana alan asiantuntijoita neuvonnasta, tutkimuksesta sekä elintarvikesektorilta. Selvityksen mukaan määrälliset satomenetykset Suomen kasvintuotannossa olisivat yli 40 %. Lisäksi tuotantokustannukset nousisivat merkittävästi käytettäessä vaihtoehtoisia torjuntakeinoja niiltä osin mitä keinoja ylipäätään on käytössä.

Kasvinsuojeluaineiden menetys tuo ongelmia viljelijöille kasvitautien, rikkakasvien ja tuhoeläinten torjunnassa eri viljelykasveilla. Paitsi tappiot sadon määrässä ja laadussa sekä tuotannon kannattavuudessa se vaikuttaa myös viljelijän päätökseen siitä, mitä kasveja hän viljelee. Tämä vaikuttaa suoraan myös elintarvikekauppaan ja elintarviketeollisuuteen. Seurauksia viljelyalan pienenemisestä ja tuotannon siirtymisestä EU:n ulkopuolelle on jo nähtävissä mm. öljykasvien ja joidenkin puutarhakasvien osalta.

Oman lisähaasteensa kasvinsuojeluainevalikoimaan Suomessa tuo pohjoisen alueen (Pohjoismaat ja Baltian maat) pieni markkina ja se, että rekisteröintivaatimuksissa on eroja eri jäsenmaiden välillä. Kasvinsuoje-

luaineita kehittävien yritysten ei kannata pitää täällä samanlaista valikoimaa kuin suuremmilla markkina-alueilla. Toisaalta viljelijät ovat suorassa kilpailutilanteessa muiden maiden tuotannon kanssa, joten luonnonolojen haastavuus ja käytettävissä olevien keinojen vähyyys heikentää kilpailukykyä.

Lopuksi

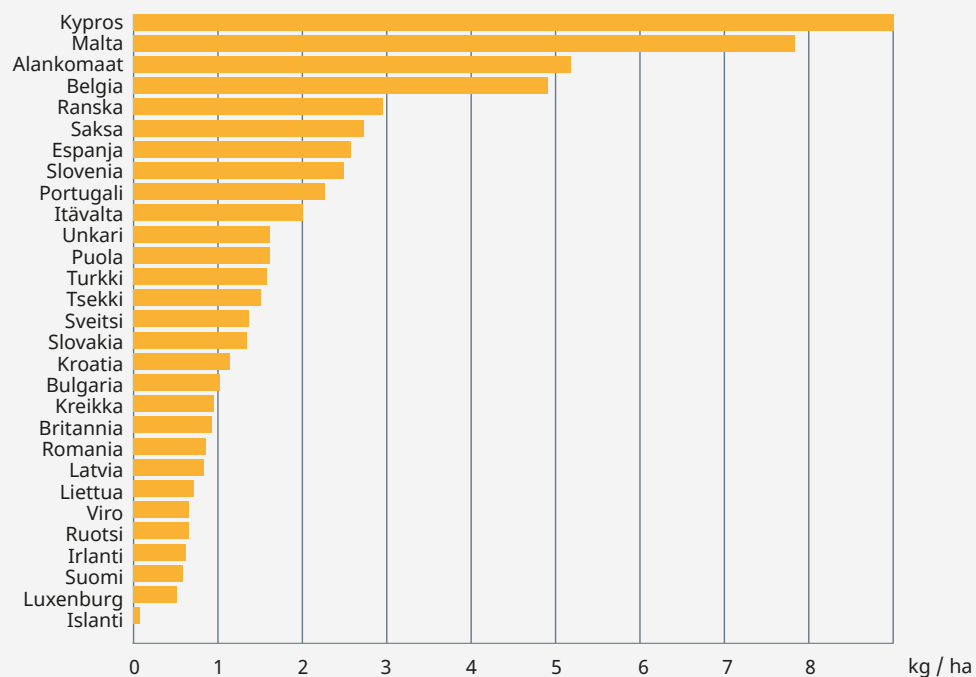
On huolehdittava siitä, että kasvinsuojeluaineiden valikoima pysyy riittävän laajana, jotta se mahdollistaa taloudellisesti kannattavan kasvintuotannon Suomessa. Tällä on merkitystä niin kotimaisen elintarviketuotannon, huoltovarmuuden kuin maatalouden kannattavuudenkin näkökulmasta.

LÄHDE

3) https://www.ecpa.eu/media/reports_infographics/low-yield-ii-report

Kasvinsuojeluaineiden myynti hehtaaria kohti

VUONNA 2018

Suomessa kasvinsuojeluaineiden käyttö on vähäisempää kuin useimmissa Euroopan maissa. Myös tuotettujen elintarvikkeiden ja rehujen jäämäpitoisuudet ovat alhaisella tasolla ⁴⁾.

LÄHTEET

4) European Food Safety Authority

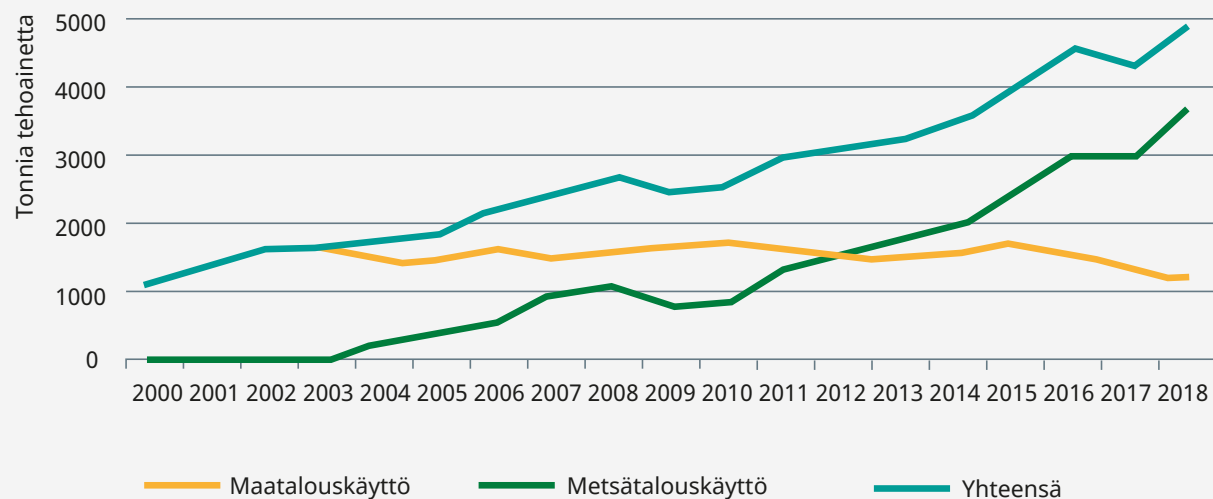
<https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6057>

Kaavio: https://www.luke.fi/ruokafakta/peltomaan_kasvit/kasvinsuojeluaineiden-kaytto

Kasvinsuojeluaineiden myynti Suomessa maa- ja metsätaloudessa

VUOSINA 2000 - 2018

Kasvinsuojeluaineiden käyttömääristä voi saada harhaanjohtavan kuvan, sillä Eurostat tilastoi kasvinsuojeluaineiden maatalous- ja metsäkäytön yhdessä. Suomessa käyttömäärien nousu johtuu urean käytöstä metsätaloudessa, kun taas maataloudessa se on vähentynyt. Urea luokitellaan EU:ssa kasvinsuojeluaineeksi, vaikka käytännössä se on lannoite.

LÄHDE

Kaavio: <https://tukes.fi/kemikaalit/kasvinsuojeluaineet/myyntitilastot>

